

بررسی و تحلیل فلسفه عاشورا در میان برهمنان حسینی هندوستان

دکتر فرزانه اعظم لطفی^۱

(تاریخ دریافت ۹۵/۳/۲۳ تاریخ پذیرش ۹۵/۵/۲۶)

چکیده

حماسه عاشورا الگوی کاملی برای مسلمانان در طول تاریخ است. در واقع امام حسین علیه السلام با ندای هل من ناصر ینصرنی این سوال را از فردای بشریت می پرسند و جواب این پرسش را پس از هزاران سال هرکدام از دوست داران اهل بیت علیهم السلام با فرهنگ و زبان خاص خود پاسخ می دهند. روزگاری خاندان ابوسفیان دستور جشن و سرور را در روز عاشورا صادر کردند تا با تحریف این واقعه حقانیت آن را متشبه سازند. این پژوهش به بررسی و تحلیل علل ماندگاری فلسفه عاشورا در میان هندوان و برهمنان حسینی می پردازد. در بخش های مختلف هندوستان عده ای خود را برهمنان حسینی خطاب می کنند و «کبت» و «چارن» را از دوست داران اهل بیت می دانند. آنان به شر بودن حکومت یزید و خیر بودن حکومت حسین علیه السلام ایمان دارند. این گروه مراسم عاشورا را درست پس از رویت هلال ماه آغاز می کنند و تا ۸ ربیع الاول با مناسک خاصی ادامه می دهند.

کلیدواژه ها: حسینی برهمن، هفت شهید اهل هندو روایت، راکهب یا راهب، روایت دیر ترسا، شیعیان هند، مرثیه کبت، چارن .

۱. استاد یار و عضو هیئت علمی دانشگاه تهران (farzaneh_azamlotfi@yahoo.com)

مقدمه

تاکنون درباره تصنیف کربلاچه بسیار عالمان و عاشقان اهل بیت علیهم السلام در سراسر این کره خاکی، خامه فرسایی که نکرده‌اند و چه بسیار که با فرهنگ عاشورا زیسته و رشد کرده و برای آن جان باخته‌اند. به قول صائب تبریزی:

یک عمر می‌توان سخن از زلف یار گفت در بند آن مباش که مضمون نمانده است
دوست داران و شیعیان امام حسین علیه السلام از آغاز تولد کام نوزاد را با آب فرات و تربت سید
الشهدا متبرک می‌کنند و هنگام رخت بر بستن از دنیای دون، تربت کربلا را همراه مرده
می‌گذارند. آنان از فاصله ولادت تا مرگ، این عشق مقدس را با شیر وارد جان کودک
می‌کنند، اما عشق به اهل بیت و سالار شهیدان زمان و مکان و مرز نمی‌شناسد و جاودانه
می‌ماند. گاهی آن قدر این عشق ریشه می‌دواند که حتی به قلب و روح و روان و ادب غیر
مسلمانان برهمنان حسینی در هندوستان نیز رسوخ می‌کند. برهمنان حسینی از نادر
افراد غیرمسلمان و از بالاترین طبقه اجتماعی براساس سیستم طبقاتی هندوستان
هستند که عاشقانه به واقعه کربلا و به سالار شهیدان حضرت امام حسین علیه السلام وفادار
ماندند. در این پژوهش رهیافت اندیشه‌های تشیع در میان هندوان و ارادت برهمنان
حسینی به تفصیل بررسی و تحلیل خواهد شد.

منشاء و مبداء برگزاری عزاداری در میان هندوان به عصر دولت‌های شیعی در جنوب
هند باز می‌گردد. (موسوی، رشید: ۵۱) برخی از هندوان به ویژه مرات‌های متعصب
اهل هند نیز عزاداری را به سبک و سیاق خود انجام می‌داده‌اند، گاهی همچون
روایت فرهنگی خاص خود، به سوی عَلم عزاداری شمع، عود و گل‌های مقدس نثار
می‌کردند و در پایان مراسم نیز لوازم عزاداری را به شیوه مذهبی خود به رودخانه‌های
مقدس تقدیم می‌کردند. گفته می‌شود اگرچه اکثر مراسم مذهبی هندوان با ساز، آواز و
گاهی رقص در مقابل الهه‌های خود همراه است، اما در این روز کاملاً به رنگ ماتم و عزا
برگزار می‌شود. در سال ۱۸۰۹ میلادی روز محرم با بزرگ‌ترین جشن شادی و سرور
هندوستان هولی همزمان و تلافی گردید، اما این روز به حرمت سالار شهیدان و به پاس
ارادت خاص به سادگی برگزار شد.

عبد اللطیف شوشتری سفرنامه نویسنده ایرانی مشاهدات خود را در کتاب « تحفه العالم و ذیل التحفه » که پس از بازگشت سفر هند در سال ۱۲۱۶ هجری به نگارش در آورده است، درباره عزاداری هندوان در شهر ویجی نگر می نویسد: « عجیب است که در آن شهر با این حالات که بویی از مسلمانی و بانگ محمدی نیست، اعظم و متمولین هندو تعزیه خانه های عالی به تکلف دارند. بعد از دیدن هلال ماه عزا، همگی رخت سوگواری پوشند و ترک لذات کنند و بسیاری اند که بالمره از طعام و شراب، کف نفس نمایند، که در تمام عشره چیزی از گلوی ایشان به زیر نرود. شب ها و روزها به زبان هندی و فارسی مرثیه خوانی و سینه زنی کنند و هر کس به قدر وسع در اطعام فقرا و مساکین کوشد و در هر کوچه و بازار آب های گلابی سبیل کنند و شبیه به ضرایح مقدسه از چوب یا کاغذ سازند و نزد آن به سجده روند و برخاک غلتند و طلب مطالب نمایند. بعد از انقضای ایام عاشورا آن ها را در رودخانه غرق کنند یا در جایی دفن کنند و آن را کربلا گویند » (شوشتری، میر عبد اللطیف خان: ۳۵۹).

گفتنی است که این گونه آیین عزاداری در میان هندوان به خصوص برهمنان حسینی تا عصر حاضر به همین منوال برگزار می شود. بنارس به کعبه هندوان و شهر الهه شنکریا همان شیو جی معروف است و حدود ۲ درصد مسلمان در این منطقه یافت می شود، در این محل هر ساله گروه اهل هند و مسلمانان در کنار « درگاه فاطمین » که مقبره حزین لاهیجی شاعر پراوازه ایرانی قرن دوازدهم سبک هندی است، مراسم عاشورا را با آداب خاصی انجام می دهند. حزین لاهیجی به مدت ۴۰ سال در شهر معابد و کعبه هندوان در بنارس سکنی گزید. وی درباره بنارس می گوید:

از بنارس نروم معبد عام است این جا هر برهمن پسر لچه من و رام است این جا
 حزین درگاه فاطمین را از دربار شاه به پاس آموختن زبان فارسی به شاهزاده « چیت سینک » پسر پادشاه وقت « راجا بلونت رای » به عنوان انعام دریافت نموده بود. ازان زمان تاکنون « درگاه فاطمین » مرکز برگزاری مراسم عاشورا و برپایی بیش از ۳۰۰ دسته عزاداری آیین های عاشورایی در میان مسلمانان و دوست داران اهل بیت غیر مسلمان (هند) برهمنان حسینی در هندوستان است.

نظام طبقاتی برهمنان

براهمن (Brahman): این کلمه در اصل؛ یعنی، حقیقت یا قدرت آفرینش‌گر که در بطن سروده‌های ودایی و بعدها در مراسم قربانی هنگام خواندن این سرودها وجود داشته است، در زمان اوپانیشادهای ابتدایی، این کلمه را برای نشان دادن حقیقت بی‌طرف کیهانی یا همان حقیقت محض به کار می‌بردند. (اعظم لطفی، فرزانه: ۱۵۳).

برهمن (Brahmin): متخصص آیین مربوط به براهمن. کسی که سروده‌های ودایی را ازبراست و هدایت‌کننده مراسم قربانی است. طبقه روحانی البته برهمن را براهمن و براهمنه هم گفته‌اند. یکی از چهار ذات هندو یا اولین طبقه از طبقات هندو. هر برهمنی ناچار نیست که حتما در سلک روحانیون درآید ولی هر روحانی ضرورت دارد جزو این طبقه باشد. این طبقه سرور و یا رئیس کلیه مخلوقات است و از هر تعرضی مصون و مستحق همه‌گونه احترام است.

براهمنه‌ها (Brahmaneha): متونی مربوط به براهمن است که در آن نحوه انجام قربانی‌های ودایی توضیح داده شده است.

برهما (Brahma): خدای هندو، مرتبط با آفرینش. برهما به صورت شخص خالق و اولین خدایان سه‌گانه، برهما ظاهرا هیچ وقت مورد پرستش همگان نبوده است. هر چند در هندوستان هنوز دو معبد به نام اوست. در همه جا حاضر و بر همه مسلط و بی‌نهایت و در همه اشیا از جان‌دار و بی‌جان، از بالاترین خدا گرفته تا پست‌ترین موجودات موجود است. این روح اعلی‌هیچ‌گونه پرستش نمی‌خواهد و گاهی به نام «کلاهنس» (kala- Hans) خوانده می‌شود. دارا شکوه فرزند شاه جهان در کتاب سراکبرو یا همان اوپانیشاد برهما را به جبرئیل تعبیر کرده است (جلالی نایینی، محمد رضا: ۵۰۷).

یکی از مستندات نظام طبقاتی در کتاب مقدس «ریگ ودا» در بخش ۱۰، آیت ۹۰ آمده است «از سرپورشه (انسان)» برهمن، از بازوانش «کشتریه» (طبقه جنگ‌آوران یا نظامیان) از پاهایش «وشایا» (طبقه پیشه‌وران یا بازاریان و از کف پایش «شودره» (طبقه خدمت‌کاران یا کارگران) به وجود آمدند. در کتاب منوسمرتی یا همان فقه هندوئیسم بخش ۱ آیت ۹۳ نیز آمده است: چون برهمن، نخستین انسان است و از آن جایی که دارنده و داهاست

پس حق اوست که ارباب جهان باشد.

در هندوستان سرزمین هفتاد و دو ملت برهمنان به عنوان متولیان دین و مجتهدان دینی، برترین طبقه و دارای بالاترین امتیازات اجتماعی اند. در بخش ۱ آیت ۱۰۰ «منو سمرتی» گفته شده است: «هر چه در این جهان است ملک برهمن است و برهمن به دلیل اصالت ذاتی که دارد شایسته داشتن این همه است، برهمنان، برگزیدگان و واسطه فیض خدا بر خلق اند و هیچ گناهی در روی زمین بدتر از کشتن یک برهمن نیست (منو سمرتی بخش ۸، آیت ۳۸۰).

برهمنان حسینی و سیر طبقات اجتماعی آنان

یکی از طبقات ضمنی برهمنان «موهیال» نام دارد که پیوند نسلی خود را به شش عالم بزرگ نسبت می دهد: از «بهاردواج» دت و وید، از «بهارگو» چهبراز «پراشر» بالی، از «کشپ» موهان یا موهن، از «وششت» لاو و از «کوشیل» بهیم وال. بنابراین از طبقه اعلی برهمن موهیال ۷ طبقه ضمنی: دت، وید، چهبر، بالی، موهان، لاو و بهیم وال به وجود آمده است.

سردینزل ایبستون مورخ غربی در کتاب Glossary of Tribes and Castes of the Panjab and North Western Provinces به ذکر برهمنانی پرداخته است به نام برهمنان حسینی. این طبقه از برهمنان به طور استثنا جنگ جو و شجاع هستند و برخی به کار زراعت نیز مشغولند. بنا بر مستندات کتب هندی و اردو اکنون به روایاتی از این گروه و ارتباط آن با واقعه کربلا می پردازیم.

روایت نخست

گفته می شود پس از حماسه بزرگ رزمی مهابهارت فرزند آچاریه که اشواتهما نام داشت، از هندوستان به سوی عراق مهاجرت می کند. در نزدیکی بصره در کنار بندر بین المللی «الحرا» بسیاری از هندوان هندوستان قبل از ورود اسلام به قصد تجارت در این منطقه سکنی گزینند.

روایت دوم

از میان طبقات ضمنی برهمنان طبقه «دت» با مختار قاسم ثقفی به منظور انتقام گرفتن خون امام حسین علیه السلام در جنگ شرکت می‌جویند و به شهادت می‌رسند. به این گروه برهمنان حسینی می‌گویند.

روایت سوم

برخی از مورخین براین باورند که اسکندر مقدونی زمان بازگشت از هندوستان، عالمان و کاهنان برهمنی را با خود به یونان برده است و در مسیر راه اسکندر از دنیا می‌رود. بنابراین برهمنان هند به جای عزیمت به یونان به عراق بازگشته و در آن جا اقامت می‌گزینند. از بزرگان این برهمنان شخصیتی به نام رکهب راواست که در تاریخ عرب رجب نامیده می‌شود.

در زبان عربی رجب به معنای شکیبا و پرتوان و مرد دست و دل باز تعبیر شده است و به «میرسدهانی» نیز معروف است. وی از دعای خیر حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام صاحب هفت اولاد ذکور می‌شود که بین مورخین اسلامی نام آنان مختلف است برخی نام آنان را:

ساهرای / هرجسرای / رای / پون / شیررای / رام سنگ / گهرا / ده‌داو
 ساهس / هرجس رای / شیرک هان / رام سنگ / رای / پون / ده‌داو / گهرا
 ساهس رای / هرجس رای / شیررای / رام سنگ / گهرا / پورن / ده‌واو /
 و در برخی از مرثیه‌های اهل هند که به چارن معروف است، نام هفت شهید برهمنان حسینی این گونه آمده است:

ند / جی / ساهس رای / هریش رای / شیررای / پونی / ودهارو -
 گفته می‌شود برهمنان «دت» یا همان برهمنان حسینی هنگام بازگشت از عربستان به هندوستان با خود «حسین پوتهی» که در زبان سنسکریت و هندی «کتاب حسین» نام دارد به همراه داشته‌اند. این کتاب مملو از وقایع این طبقه در مراثی برهمنان حسینی است که اکنون اثری از آن یافت نمی‌شود.

روایت چهارم

بنابراین روایت رکهب رای کاهن معبدی بود که از دعای خیر حضرت علی علیه السلام صاحب هفت اولاد ذکور می‌شود. لشکر یزیدیان سرهای مبارک اهل بیت را نیزه کرده بودند، هنگام بازگشت از جنگ در نزدیکی معبد رکهب به استراحت می‌پردازند، رکهب به فرزندان خود خطاب کرده و می‌گوید: از دعای خیر پدر این شخص بزرگ شما متولد شدید، اکنون وی و خاندان وی سربر نیزه مقابل شما به وسیله لشکریان یزید قرار گرفته‌اند. پس از این گفتگو پسران رکهب رای با دیدن این صحنه به لشکریان یزید حمله می‌کنند و در این راه به شهادت می‌رسند.

روایت پنجم

گفته می‌شود «رکهب راو» از هندوستان به عربستان رسید. از مردم آن روزگار پرسید عالی مقام و برترین شخصیت این منطقه کیست؟ مردم گفتند: «امام حسین علیه السلام». پس از دریافت نام و مقام او خود را به کربلا رساند و برای حضرت و خاندان اهل بیت فرزاندانش را فدا کرد.

اما این روایت مورد تایید تاریخ نگاران هندی نیست، چرا که برهمنان جنگجوی دت قبل از رسیدن به عراق در نزدیکی بندر الحرا ساکن بوده‌اند. برخی از مورخین اسلامی بر این باورند که برهمنان دت در جنگی در رکاب حضرت امیر المؤمنین علی علیه السلام بودند.

روایت ششم

در روایت دیگری آمده است، پادشاه ایران یزدگرد سوم سه دختر داشت. «مهربانو» در سرزمین هند با خاندان شاهی گپت با شاهزاده «سمرات چندرگپت» ازدواج کرد. «شهر بانو» به عقد امام حسین علیه السلام در آمد و «کیسر بانو» به عقد محمد ابن ابی بکر در آمد. در روایت آمده است براساس این وصلت، امام حسین علیه السلام به خاندان سلطنتی مهاراجا چندرگپت نامه‌ای فرستاد و وی را از ظلم و ستم‌های لشکر یزید آگاه ساخت و تقاضای کمک کرد. آن‌گاه برهمنان حسینی یا همان هفت فرزند کاهن برهمن رکهب رای با دیگر

لشکریان و جنگجویان دت در کنار امام به شهادت رسیدند. برخی براین باورند هم اکنون این نامه محفوظ است و در ایالت راجهستان در شهر اودهی پور در موزه خاندان سلطنتی نگه داری می شود، اما رؤیت این نامه در شرایط خاص و برای افراد خاص ممکن است (باقری، سیده صافیه بانو: ۱۱۳-۱۱۱). پس از دریافت این نامه «راجا چندر گپت» لشکری به فرماندهی سپه سالار «بهوریا دت» برای یاری رساندن به امام حسین علیه السلام می فرستد، در این جنگ برهمنان حسینی از خاندان دت شرکت می کنند، جنگ جویان و لشکریان به کمک مختار ثقفی کوفه را به تصرف خود در می آورند و از قاتلین امام حسین علیه السلام انتقام می گیرند. پس از آن گروهی به هندوستان باز می گردند و عده ای در همان عراق سکنی می گزینند (نات، دهرمیندر: ۳۷۹).

روایت هفتم

روایت شده است «چندر گپت» به رهبری سالار جنگ «بهوریا دت» ۵۰۰ لشکر مجهز را فرستاد. هنگامی که این لشکر به کوفه رسید، امام حسین علیه السلام به درجه رفیع شهادت نایل آمده بودند و مختار ثقفی در صدد گرفتن انتقام خون ایشان بود. به همین دلیل این لشکر به همراه هفت برهمن یاد شده به کمک مختار آمده و علیه قاتلان امام حسین علیه السلام می جنگند و پس از آن برخی به هندوستان باز می گردند.

دیرترسا - دیر راهب (Dair-al-Hindiy/Al Hindiya= indian Quarter)

نام محلی در سرزمین شام، که اسیران اهل بیت علیهم السلام از آن گذشتند. در این سفر که اسرا با نیروهای یزیدی به شام برده می شدند، سرهای شهدا نیز همراه قافله بود. در یکی از منزلگاه های راه، به دیری رسیدند به نام «قنسرین» که راهبی در آن به عبادت مشغول بود. نگاه راهب از صومعه به سرمطهر امام حسین علیه السلام افتاد که نور از آن به آسمان می رفت، با دیدن این صحنه، ده هزار درهم به نگهبانان سرداد و آن سر را آن شب نزد خود در صومعه نگه داشت. شب هنگام، راهب از سر آن مقدس، شگفتی ها و کراماتی

دید و به برکت آن‌ها مسلمان شد. (مناقب، ج ۴: ۶۰؛ بحار الانوار، ج ۴۵: ۱۷؛ احقاق الحق، ج ۱۱: ۴۹۸؛ اثبات الهداه، ج ۱۹۳: ۵)

در این زمینه نیرتبریزی چنین سروده است:

دیرترسا و سرسبط رسول مدنی
وای اگر طعنه به قرآن زند انجیل و زیور
این دیر، هم اکنون در منطقه راه سوریه به لبنان موجود است و بریک بلندای مشرف به
جاده قرار دارد. (محدثی، جواد: ۱۹۳-۱۹۲).

در روایت مشهور دیگری این بار در میان قزل‌باشان از دزدیده شدن سر امام حسین علیه السلام به وسیله یک کشیش ارمنی یاد می‌شود. ترک‌ها هنگامی که از این ماجرا خبردار شدند، برای بازپس گرفتن سر امام حسین علیه السلام به خانه آقای کشیش رفتند. او نیز سر هفت پسرش را یکی پس از دیگری به جای سر امام حسین علیه السلام به آنها تقدیم کرد و سر آن حضرت را در ظرفی زرین و پیچیده در پارچه حریر در مکانی پاک و ایمن پنهان داشت. روزی دختر کشیش برای یافتن عسل به آن ظرف نزدیک شد و خواست آن را باز کند. پدر از راه رسید و او را منع کرد. آقای کشیش دیگر چشم از آن ظرف بر نمی‌داشت و همواره مراقب آن بود تا آن که روزی مشاهده کرد شعله‌ای از درون ظرف به آسمان برخاست و ناگاه کودکی در آن محل ظاهر شد. این کودک امام بکر فرزند امام حسین علیه السلام بود که در آن لحظه چشم به جهان گشوده بود.

ترک‌ها از این واقعه خبردار شدند و برای کشتن آن کودک به جستجوییش پرداختند. همسر کشیش تا سربازان ترک را بر در خانه اش دید آن نوزاد را به سرعت در ظرفی مسی قرارداد و روی ظرف را با پارچه‌هایی سفید پوشاند. آن ظرف مسی بر آتش سوزان نهاده شده بود، اما هیچ آسیبی به کودک وارد نشده و حتی هنگامی که سربازان از ماجرا خبردار شدند و درون ظرف را جستجو کردند کودک را در آن نیافتند. از آن روز این کودک در زبان ترکی به نام «بکر» به معنای مس مشهور شد (حیدری، ابراهیم: ۱۵۲).

دو روایت آخر با روایت هندی در نگه داری سر مقدس سالار شهیدان در مکان مقدس به وسیله کاهن معبد، یا کشیش، راهب و دیرترسا مشترک است.

روایت‌گران تاریخ هند براین باورند که برهمنان حسینی پس از شرکت در جنگ و گرفتن انتقام خون از لشکر یزید برخی به سند، پنجاب، سیالکوت، گرداسپور، راجهستان، پوشکر، الله‌آباد و بنارس رفتند و در آن جا سکنی گزیدند. امروز از نسل برهمنان حسینی ۲۵۰ خانوار در این شهرها و به خصوص در ایالت بمبئی زندگی می‌کنند و معتقدند به برکت شرکت در جنگ و شهادت در رکاب دوست داران و یاران امام حسین علیه السلام تاکنون نسل آن‌ها پا برجا مانده است.

برهمنان حسینی همچون دیگر برهمنان هند به اصول و عقاید دین هندوی پای‌بند هستند، اما در طول سال در ده روز ماه محرم با پوشیدن لباس سیاه و روزه گرفتن به عزاداری مشغول می‌شوند. جالب توجه است که این دسته از دوست‌داران اهل بیت هنود، در ایام محرم از هرگونه حرکت و فکری که به خوشی و شغف روح و روان منجر شود خودداری می‌کنند. اگرچه رنگ سیاه در میان اهل هنود به هیچ عنوان مورد پسند نیست و مکروه است، اما در این ایام به نشانه ماتم از پوشیدن آن دریغ نمی‌کنند و زنان با پوشیدن ساری سیاه، لباس خاص و استفاده نکردن از هرگونه لوازم تزئینی و آرایشی به استقبال مراسم سوگ و ماتم می‌روند.

بودر مقدس سیندور که برفرق هرزن متأهل هندوست و براساس اعتقادات خاص، تنها با مرگ همسر باید از فرق سر پاک شود در این ایام به وسیله زنان برهمن حسینی به احترام خاندان اهل بیت از روی فرق سر پاک می‌شود.

برهمنان حسینی در ایام ده روز محرم مرثیه خاصی دارند که تمام شش روایت تاریخی از منظر تاریخ نگاران هندی را روایت می‌کند. چارن اصطلاح هندی به معنای خواننده‌ای است که به تعریف خاندانی با موسیقی خاص می‌پردازد و کبت یا کوت نیز در زبان هندی به شعر و شاعری اطلاق می‌شود و کبیتا یا کویتا به معنای شعر، نظم و قطعه است.

برهمنان حسینی کبت را با آواز سوزناک و آهنگ حزن‌آمیزی در مراسم محرم به عنوان نوعی مرثیه می‌خوانند و آن روز را با تمام وجود یاد می‌کنند و به درگاه شهیدان نسل خود رحمت می‌فرستند:

سدھج ھوج ھاڪ ے ونش میں دت نام سلطان
 سدھیوگ جویرجی عرب کیواست ھان
 عرب کیواست ھان میرسد ھانی بولیو
 پنج پروت ب ھئی ے برہم آدی جانکا دیو
 بہاردواج جورشی جن کی ی ھاں سنتان
 سردیجئی ے نام حسین ک ے عرب کیواست ھان
 سدھودت ک ے نند جی ساہس رائی ے پرمان
 ہرس رائی ے جودت راک ھین ٹیک میدان
 رائی ے پن پین ھ آتمی کرین دیش جودھیان
 مدد کی حسین دی قدم پیچ ھے نہ پاوئیں
 لڑیودت دل ک ھیت جی تین لوک شاکاڑھیو
 چڑھیودت دل گا جی گڑھکوفہ جالڑھیو
 بج ے بہیرکوپوٹ فتح میدان جوپائی
 بدل ھ لیا حسین دھنی ھ دھنی ھکرے لوکائی
 راحب کی جو جد نسل حسین جوآئی
 دیئے سات فرزند ب ھئی فرزند ب ھی قبول کمائی
 جو حسین کی جد ے دت نام سب دھیائیو
 عرب شہر ک ے بیچ راحب تخت بٹھائیو

(نات، دھرمیندر: ۳۸۰)

ترجمہ مرثیہ کبت، چارن برہمنان حسینی

سوڈہ یوگ از نسل خاندان جھوجھا جی یکی از سرداران جنگ جوی شجاع برہمن،
 پس از اقامت در سرزمین عرب بہ عنوان سلطان عرب سکونت می‌گزیند و بہ لقب میر
 سدھانی کاھن محراب و معبد ہندوان نایل می‌شود، بنا بردر خواست و دعای خیر برہم
 آدی پنج تن از روحانیون را در زمرہ یاران شفیق خود مقرر کرد. وی کہ از خاندان بہاردواج

بود و در زمره برهمنان حسینی به شمار می‌رفت برای گرفتن انتقام سر مبارک امام حسین علیه السلام و خاندان ایشان رهسپار عربستان می‌شود. او در میدان جنگ در برابر یزیدیان بزدل همچون شیر شجاع بود. این سالار و سپهسالار شجاع جنگ هرگز از امداد و یاری رساندن به خاندان حسین علیه السلام ابا و پشت نکرد و از سینه نیزه خورد.

او در ابتدا به تنهایی با شجاعت در میدان جنگ جنگید. دت دل غازی به تنهایی در این جنگ در کنار میرسدهانی قلعه کوفه را محاصره کرد و در میدان جنگ پیروز شد، او که در جنگ فریاد می‌زد: سپاس خدایا شکرت! اکنون انتقام خون حسین را گرفتم. راحب، هفت اولاد ذکور خود را برای امام حسین علیه السلام و اهل بیت ایشان فدا کردند و در این راه به شهادت رسیدند. پس از این فداکاری خاندان دت هرگز خاندان حسینی را فراموش نخواهند کرد، او پس از پایان جنگ و گرفتن انتقام خون حسین علیه السلام بر مسند حکومت نشست و بندر بین المللی الحرامنطقه سکونت هندوان برهمن و یا همان برهمنان حسینی را ترک گفت و روم، شام، غزنی، بلخ، بخارا و قندهار را فتح کرد و از آن جا به سند رسید و در آخر پنجاب را زیر سلطه خود در آورد. این گونه برهمنان و دوست داران اهل بیت غیر مسلمان اهل هند، در جای جای مناطق یاد شده یاد آنان را گرامی داشتند.

نتیجه

به هر تقدیر امام حسین علیه السلام مرکز وجود عالم، حقیقت واجد و باطن موجود، شخص سوم مجسم معرفت، نور حضرت کردگار، سراتم الهی، دارای کمال اعظم غیر متناهی، مرکز دایره ازل و ابد، متشخص به الف احد آغاز، کتاب ناسوت شهادت، والی ولایت ملکوت سیادت، مظهر مطلق ذات و مآت مرتبه احدیت، حقیقت کلیه موجود بهر کثرت، صدر نشین محفل احدیت، کهف امامت، صاحب علامت، نگهبان دین، وارث مختصات حضرت سید المرسلین، بالاتر از رفعت افلاک و بیرون از عالم زمان و خارج از فضای مکان، چشم بینای حقیقت هستی انسان، لغز و معمای عالم ایجاد، حاصل مضمون نشاه ابداع، ذوق بخشنده ادواق، به شوق آورنده اشواق، مطلب احباب، مقصد

عشاق، منزہ از ہرگونہ نقص و شین، حسین بن علی علیہ السلام حماسہ کربلا را واقعیتی اسطوره‌ای و اسطوره‌ای واقعی ساخت. آری این واقعہ در سرزمین اساطیر، سرزمین ہند، همچون دیگر اساطیر در میان بالاترین و خاص‌ترین نظام طبقاتی برہمنان حسینی زندہ و ماندگار است. جایی بس شگرف است کہ در کنار پایبندی بہ شعائر مذہبی برہمنان فریاد یا علی ادرکنی یا حسین، مردہ باد یزید و زندہ باد حسین را پس از پایان مراسم خاص در معبد خانگی تکرار می‌کنند. کوچک‌ترها کہ لفظی از عربی نمی‌دانند، نیز ہمراہ بزرگان خود در معبد خانگی زمزمہ می‌کنند. نویسندہ بہ وضوح مشاہدہ می‌کند کہ بزرگان برہمنان حسینی، براین باورند کہ حتی بہ سگ نیز یزید خطاب نکنید چرا کہ منحوس‌ترین و منفورترین واژگان در مقابل ظلم‌های آشکار و پنهان این ملعون بسیار سبک و کم وزن هستند. در یکی از مجالس عزاداری امام حسین علیہ السلام یکی از شاعران اہل ہنود برہمن حسینی شعری این‌گونه سرود:

شاهن ے تعمیر کی ہے کربلا سب ک ے لے ے

جس طرح س ے دھوپ پانی ہوا سب ک ے لے ے

یعنی، همان‌گونه کہ آفتاب، آب و ہوا متعلق بہ ہمہ انسان‌های روی زمین است و حق طبیعی ہر فرد است، شاہ عرب حضرت امام حسین علیہ السلام و کربلا نیز حق طبیعی دوست‌داران اہل حسینی است و در جایی دیگر می‌گوید:

ہر عبادت گاہ ہے سوجاتی ہیں اپن ے وقت س ے

جاگتی رہتی ہیں کربلا سب ک ے لے ے

یعنی، عبادت در ہر عبادت‌گاہی چہ در مسجد، چہ در معبد، در زمانی خاص شروع و پایان می‌پذیرد، اما کربلا تنها عبادتی است کہ بی وقفہ بہ زمان و مکان محدود نمی‌شود. کربلا عبادت‌گاہ و عبادت شب زندہ‌داران و دوست‌داران اہل بیت جاودان است.

منابع

- اعظم لطفی، فرزانه. (۱۳۹۳). *منتخب نغمه خداوندی گیتا*. قم: نشر مجمع ذخایر اسلامی.
- جلالی نایینی. (۱۳۸۱). *اوپانیشاد (سراکیر)*. تهران: انتشارات علمی.
- حیدری، ابراهیم. (۱۳۸۰). *تراژدی کربلا مطالعه جامعه شناختی گفتمان شیعه*. مترجمان علی معموری، محمد جواد معموری. قم: موسسه دارالکتاب الاسلامی.
- شوشتری، میرعبد اللطیف خان. (۱۲۴۱ هجری). *تخفه العالم و ذیل التحفه*. حیدرآباد: نشر طبع.
- محدثی، جواد. (۱۳۸۵). *فرهنگ عاشورا*. قم: متری مصلاى قدس شماره ۶۸۲.
- محمد زاده، مرضیه. (۱۳۸۸). *حسین بن علی علیه السلام امام شهدا ادبیات عاشورایی*. مجتمع فرهنگی عاشورا.

References:

- Nath. Dharmendra. *Azadadari-E-Hazrat Imam Hussain* (A. S)EkAfaqiTahreek2013 al hoda new Delhi India
- Nadeem. Inamdar. RizwanKhan22 January 2016*TheBrahmins who went to war for the Imam*". Times group, India. Times of India.
- Akram, Maria). 5 November 2014"*For Hussainibrahmans, it's Muharram as usual*". Retrieved (" . Times group, India. The Times of India.
- Zeba T Hashmi (March 17, 2015). "*Ashura and pluralism*". Daily Times, Pakistan. Retrieved.
- AbulFazl (November 5, 2014). "*The Brahmins Who Fought For Imam Hussain AtKarbala*". Kashmir Observer Online
- Sheik, Majid (26 November 2012). "*Karbala and how Lahore was involved*". Dawn. Dawn News Paper, Lahore. Mitra, Sisir Kumar. (First Print 1949). *The Vision of Inida*. Bombay, India: Jaico Publishing House.
- "Hussaini Brahmins 9 August 2013 *A historic bondage between Hindus and Shias*". News Bharati English). "*Brahmins Fought for Imam Hussain in the Battle of Karbala*". Hindu.
- Holester. JohnNorman1988*Islam ND Shia Faith in india* New Delhi.
- Ibbodton,SirDenzel and H,Rose"*date?AGlossary of Tribes andCastes of the panjab and North Westen provinces*.
- Malik,Yasin(,1605-1748)" *Asocial History of Muslims in india*" Lucknow.

- Broughton, Thomas Duer, 1813, "Letter Written A Mahratta Camp during the year 1809, "Archibald Constable and Company ,14 Prliment Street S-W, London, JohMurry,.

کتابیات

- باقری، سیدہ صافیہ، بانو. (۲۰۰۳). امام حسین سے ہندوؤں اور ان کے دیوتاؤں کا تعلق. متعلم شیعہ انٹار کالج لکھنؤ، مشمولہ ماہنامہ اصلاح، محرم نمبر. - موسوی، رشید. (۱۹۸۹). دکن کے میں مرثیہ اور عزاداری. مترقی اردو بیورو دہلی نو. - نات، دھر میندر. (۲۰۱۳). عزاداری حضرت امام حسین علیہ السلام ایک آفاقی تحریک. الہدی انٹرنیشنل پبلشرز اینڈ ڈسٹریبیوٹرز، نئی دہلی.